

Да се
решават
всички спорове
д.ч.лом

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 9 / 11.9.2011
Дата 02.05.2011

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
по к.д. № 6/2011 г.

СТАНОВИЩЕ

на „Асоциация за европейска интеграция и права на човека”,
гр.Пловдив, ул.”Хан Кубрат” № 2, ет.3, тел/афакс 032/62 32 64, чрез упълномощения от
председателя на Управителния съвет адв Катина Бончева процесуален представител по
настоящото к.д.6 /2011-адв.Емилия Недева

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С Определение от 12 април 2011 г. „Асоциация за европейска интеграция и права на човека” е конституирана като заинтересована страна при разглеждането на к.д. № 6/2011 г., с предмет - искане на 58 народни представители от 41-ото Народно събрание за обявяване противоконституционност и признаване на несъответствие с общопризнатите норми на международното право и международните договори, по които Република България е страна ,на отделни разпоредби от ЗИД на Закона за съдебната власт и на отделни разпоредби от ЗИД на Наказателно процесуалния кодекс.

Въз основа на горното определение, с писмо № 9/ 13.04.2011 г., подписано от председателя на КС, ни е предоставена възможност за представяне на писмено становище по делото.

В съответствие с посочените актове на КС желаем, преди всичко, да декларираме подкрепата си към искането на 58-те народни представители , чиито принципи възражения против атакуваните норми споделяме .

Независимо от това желаем да поставим на вниманието на почитаемия Конституционен съд допълнителни аргументи, водещи до същото заключение.

1. Относно противоречието на чл.411а ал. 1 ,2,4 и 5 от НПК с чл.119 ал.3 от Конституцията и чл.6 §1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (Конвенцията).

Според Чл. 119. (1) от Конституцията : *Правораздаването се осъществява от Върховния касационен съд. Върховния административен съд, апелативни, окръжни, военни и районни съдилища.*

100

(2) Със закон могат да се създават и специализирани съдилища.

(3) Извънредни съдилища не се допускат.

Чл. 6 от Конвенцията гласи : Право на справедлив съдебен процес

1. Всяко лице при определянето на неговите граждански права и задължения, или при наличието на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Съдебното решение се обявява публично, но пресата и публиката могат да бъдат отстранявани по време на целия или на част от съдебния процес в интерес на нравствеността, обществената и националната сигурност в едно демократично общество, когато това се изисква от интересите на непълнолетните лица или за защита на личния живот на страните по делото или, ако съдът счете това за извънредно необходимо – в случаите, в които поради специални обстоятелства публичността би нанесла вреда на интересите на правосъдието.

Атакуваните текстове от НПК очертават юрисдикцията на специализирания наказателен съд. Според ал.1 на чл.411а тя не е определена нито с оглед обекта на посегателство на конкретното престъпно деяние, нито дори с оглед спецификата на отделни видове престъпни състави .Приет е формален подход ,при който формата на престъпно сдружаване – „организирана престъпна група” или отделни тежко квалифицирани случаи на усложнена престъпна дейност / две или повече лица, сговорили се предварително” според включения в ал.2 на чл.411 а от НК текст на чл.253 ал.3 т.1 от НК / отнасят определени деяния към юрисдикцията на специализирания съд. Този законодателен подход разширява прекомерно кръга на подсъдните на новосъздадените съдилища престъпления, като на практика ги превръща в паралелни на общите съдилища структури. Отнасянето на едно обвинение към специализирания съд ще зависи единствено от формата на съучастие или на правната квалификация, която обвинението ще даде и по този начин ще е предпоставено само от волята на прокурора дали редовен или специализиран съд ще разглеждат делата. Пример за подобен субективен подход са приетите в момента от прокуратурата практики да се „попълват „ недостигащите за обвинение по чл.321 от НК участници в престъпната група с формулировки от рода на :„двамата подсъдими участвали в престъпната група заедно с трето-неустановено по делото лице” . **С описаните процедурни прийоми на практика се подменят обвинения, а с въвеждането на Глава 31-а от НПК и ще се подменят общите съдилища със специално създадени съдилища.** Европейският съд по правата на човека е подчертавал нееднократно по дела против България,/вж.делото *Илийков против България*”/ ,че тежестта на престъплението и на наказанието не могат да бъдат водещ критерий особено в страни като България, „ **където съгласно националния закон и практика квалификацията на деянието –а оттам и предвиденото наказание се определят от прокурорските власти без съдебен контрол**”

Независимо, че по делото Илийков става дума за мярка за неотклонение, приложимостта на този стандарт и към начина на определяне подсъдността на специализирания съд е безспорна. Това е така, защото при подсъдността на специализирания съд отсъства обективният и неоспорим критерий „място на извършване на деянието” и той е заменен с вида на самото деяние и правната му квалификация ,дадени по субективна преценка на прокурора. Доводите за по-тясна специализация са несъстоятелни ,защото организирана престъпна група може да има както в случаите на тероризъм, така и в случаите на данъчни престъпления .**При това положение се изисква специализация по всички видове престъпни състави, такава, каквато е присъща и на наказателните магистрати в общите съдилища.** Целият текст на чл.411а от НПК, в частност разпоредбата на ал.5 от него, позволяваща

по субективна преценка за връзка да се обединяват дела и да се прехвърлят към специализирания съд, нарушава принципа на достъп до независим и безпристрастен съд ,защото подменя правилата на общата подсъдност чрез прилагане на чисто субективни критерии .

Чл.411а ал.4 от НПК създава възможност по всяко дело да се повдига обвинение, което да променя подсъдността от обща – в такава пред специализирания съд . Възможности за това предоставя и т.2 от ТР 2 /2002 на ОСНК ,която отхвърля задължението да се пристъпва към прекратяване на производството в досъдебната фаза по всяко едно от първоначално повдигнатите обвинения, тъй като те били работни .

Според българското наказателно-процесуално право в досъдебната фаза наличието на „обосновано предположение,“ че е извършено деянието,в което лицето е обвинено,се контролира от съда само при разглеждане на мерките за процесуална принуда . Извън тези процедури прокурорът има изключителното право да определи правната квалификация без намесата на съда .Когато тази прокурорска преценка не влияе върху предварително определената местна подсъдност, дискрецията на прокурора да избере правната квалификация не би породила съществени възражения. В настоящия случай обаче ,упражняването на правомощията да се определи правната квалификация по начин, че да се промени общата подсъдност в специална, поражда опасения за евентуална злоупотреба от страна на обвинението .

Считаме, че поради изключителността на специализирания съд като замисъл, той не следва да се превръща в съд, който да дублира подсъдността на общите съдилища, поради което в случай на обвинение за няколко престъпления, от които само едно или някои са подсъдни на специализирания съд, разделянето на делата трябва да е задължително .От друга страна в случай на прекратяване на наказателното производство по отношение на деяние ,подсъдно на специализирания съд, прокурорът следва да изпрати делото на компетентния по правилата на местната подсъдност съд .

II. Относно противоречието на чл.411 д ал.3 и 4 от НПК с чл.31 ,чл.57 ,чл. 119 ал.3,чл. 121. ал.1 и чл.122 от Конституцията и чл.6 и чл.14 от Конвенцията

Относими текстове от Конституцията :

Според Чл. 31. (1) : *Всеки обвинен в престъпление следва да бъде предаден на съдебната власт в законно определения срок.*

Според Чл. 57.: (1) *Основните права на гражданите са неотменими.*

(2) *Не се допуска злоупотреба с права, както и тяхното упражняване, ако то накърнява права или законни интереси на други.*

(3) *При обявяване на война, на военно или друго извънредно положение със закон може да бъде временно ограничено упражняването на отделни права на гражданите с изключение на правата, предвидени в чл. 28, 29, 31, ал. 1, 2 и 3, чл. 32, ал. 1 и чл. 37.*

Според чл.121 (1) : *Съдилищата осигуряват равенство и условия за състезателност на страните в съдебния процес.*

Според чл. 122. (1) :Гражданите и юридическите лица имат право на защита във всички стадии на процеса.

(2) Редът за упражняване правото на защита се определя със закон.

Принципите на чл.121 и 122 от Конституцията определят равенство в правата и задълженията не само в рамките на едно наказателно производство. Те налагат без съмнение равенство в правата на страните по всеки наказателен процес, независимо дали се провежда пред общ, военен или пред специализиран съд. Процесуалните права се предписват еднакво от закона и различията в тях могат да са породени само от правомощията на инстанцията, пред която се разглежда делото, а не от характера на съда- общ или специализиран. В този смисъл въвеждането на законово задължение за участниците в процедурите пред специализираните съдилища да се явяват пред тях независимо от ангажиментите си пред останалите по степен съдилища в държавата ,е **красноречив знак, че специализираните съдилища се поставят над останалите по своята значимост.** Този законодателен подход е в разрез с равенството на страните по чл.6 от Конвенцията, както и със забраната за дискриминация по чл.14 от нея. Нормата на чл.411д ал.3 НПК поставя в неблагоприятно положение страните по гражданските, наказателните и административни дела ,водени пред всички общи съдилища в страната , като се дава предпочитание на специализираните съдилища дори пред Върховния касационен съд /който е трета инстанция и по техните дела/ и пред Върховния административен съд. **Този текст е също индигия за изключителността и извънредността на специализираните съдилища, защото съдебната йерархия и структурата на съдебната власт по Конституция определят, че върховенство притежават върховните, а не специализираните съдилища.** Противното означава, че се създават специални ,извънредни съдилища, на които се придава изключителна значимост .Това е недопустимо.

Задължението да се предпочете участието в процес пред специализиран съд пред участие пред общите съдилища, води до negliжиране на процесите пред последните и до дискриминиране на участниците в процесите пред общите съдилища . Законодателно се въвежда презумпцията, че защитата на гражданските права и интереси не е от изключителна важност за българското правосъдие, а от значение са само бързанитата и приоритетът на производството пред специализираните съдилища. Това разрешение не държи сметка нито за естеството на спорното право, нито за защитимия интерес.По този начин конституционноустановените срокове за предаване на съд на обвиняемо лице по чл.31 от Конституцията могат да бъдат накърнени, тъй като процесът не може да започне и да се осъществи, ако защитникът или експертът трябва по същото време да се явят пред специализирания съд. **Упражняването на правата не може да бъде за сметка на правата на други лица и това произтича от нормата на чл.57 ал.2 от Конституцията .**Ограничението на конституционните права може да бъде допустимо само в порядъка на изключителност в хипотезите на чл.57 ал.3 от Конституцията. **Ето защо, ако се приеме, че ограничението на правата на участниците в процесите пред общите съдибища е конституционосъобразно, , то тогава следва да се признае, че е налице изключителност на ситуацията и че ЗИД на НПК всъщност е закон ограничаващ конституционни права при условията на чл.57 ал.3 от Конституцията. Това именно би го превърнало в извънреден, забранен от чл. 119 ал.3 от Конституцията закон.**

Ал.4 на чл.411 д от НПК е в противоречие както с чл.121 от Конституцията , така и с чл.5 и чл.6 от Конвенцията. Той въвежда непознато за процедурите пред

останалите съдилища ограничаване на правото на свобода на експерт. Принудителното довеждане е всъщност временно ограничаване на свободата на експерта изградено върху признак-необходимост от явяване пред специализиран съд. Докато принудителното довеждане на свидетел е уредено в чл. 120 ал.3 от НПК и възпроизвеждането му в чл.411 д ал.4 да е напълно ненужно, то за първи път пред специализирания съд се създава нов институт- на принудителното довеждане на експерти, който е непознат на наказателния процес . В този смисъл е налице дискриминационна, противоконституционна и противоречаща на Конвенцията норма, която също подчертава изтъндреността на специализираните съдилища по законодателния замисъл.

III. Относно противоречието на чл. 174 ал.3 от НПК с чл.6 §1 и чл.8 във вр. с чл.14 от Конвенцията и чл.121 от Конституцията

Според чл.8 от Конвенцията : Право на зачитане на личния и семейния живот

1. Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция.
2. Намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите

Според чл. 14 от Конвенцията: Забрана на дискриминацията

Упражняването на правата и свободите, предвидени в тази конвенция, следва да бъде осигурено без всякаква дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, език, религия, политически и други убеждения, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имуществво, рождение или друг някакъв признак.

Българският наказателен процес е възприел обща клауза относно органа, разрешаващ СРС в чл. 174 ал.1 и 2 от НПК .Тези текстове определят, че независимо от подсъдността на конкретното престъпление, разрешението за прилигане на СРС се дава от председателя на съответния окръжен съд или от изрично оправомощен негов заместник. Според предварително определен критерий, свързан с длъжностното качество на лицето –това ,че е военослужещ , разрешение за него се дава от председателя на съответния военен съд. Тези критерии са ясни, предварително установени в закона и не зависят от волята на искащия разрешението и от правната квалификация на евентуалното деяние, която той дава.

В противовес на този ясен принцип , само по отношение на специализирания съд, чл. 174 ал.3 НПК въвежда понятието „*по дела, подсъдни на специализирания наказателен съд*”. Към момента на искането за прилагане на СРС ,често няма образувано наказателно производство, което може да бъде определено като „дело” в широкия смисъл на думата. Според ТР 2 / 2002 дори при образувани досъдебни производства обвиненията/ако такива са повдигнати/ се считат работни, а ако не са повдигнати ,няма яснота ще бъдат ли подсъдни евентуално на специализирания съд. Липсва законово основание да се промени общия принцип по чл.174 ал.1 и 2 от НПК за даване на разрешения,който определя, че председател или негов заместник от съответния окръжен съд дава разрешения и за деяния, подсъдни като първа инстанция на районния съд.При това положение няма никаква пречка председателят на общия окръжен съд както и досега да дава разрешения за прилагане на СРС и по отношение на лица, чиито деяния биха били разглеждани от специализирания съд. Такъв подход създава равенство за всички лица, по отношение които се прилагат СРС.Обратното, въведената норма на чл.174 ал.3 НПК създава дискриминационен режим в ограничаването на личния и семеен живот по чл.8 от Конвенцията, въз основа на

104

мотиви, зависещи изцяло от волята на прокурора или на органите по чл.13 ал.1 от ЗСРС .

IV .Относно противоречието на §9 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИДНПК /Д.в бр.13 от 11 февруари 2011 в сила от 12 август 2011 /с чл.57 и 121 от Конституцията и чл.6 и 14 от Конвенцията

Едно от основните граждански права при осъществяване на правосъдието е правото на достъп да независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Много европейски конституции уреждат субективното право на справедлив съдия,например :

Чл.13 от Конституцията на Белгия „*Никой не може да бъде лишен без негово съгласие от съдията, който му е определен по силата на закона*”

§24 от Конституцията на Естония: „*Никой не може да бъде прехвърляен срещу своята воля от юрисдикцията на съда определен по закон към юрисдикцията на друг съд*”.

Чл.48 от Конституцията на Словакия : „*Никой не може да бъде отстранен от юрисдикцията на определения му по закон съдия.Юрисдикцията на съда е определена в закона.*”

Чл.32 ал.9 от Конституцията на Португалия: „*От съда не могат да бъдат отнети дела, относно които този съд е имал юрисдикция според по-ранна законова норма.*”

Независимо, че в българската Конституция подобни изрични текстове отсъстват, идеите им лесно могат да бъдат изведени от общите принципи на правото, принципите на наказателното правосъдие и международните правозащитни стандарти.

Когато компетентността на един съд е предварително определена в закона и обвиняемият е предаден на компетентния към времето на внасяне на обвинителния акт в съда орган, последващото прекратяване на делото нарушава принципа на достъп до независим и обезпристрастен съд, съставен според закона. Това е така, защото определящ за компетентността на съда не е моментът на даване ход на делото,а моментът на внасяне на обвинителния акт в съда .Актът ,с който прокуратурата сезира компетентния съд ,е внасянето на обвинителния акт/ чл.247 ал.1 т.1 НПК/ След образуване на производството пред компетентния съд всяка промяна на подсъдността е без правно значение и без оглед на това даден ли е или не ход на съдебното следствие. Подобен на §9 от Преходните и закл.разпоредби текст няма аналог в наказателно-процесуалното право .

Ето какво предвиждат преходните разпоредби на НПК и НПК /отменен/

Новият НПК от 2006 :

§3 „*неприключилите наказателни дела, чиято подсъдност се променя с този кодекс ,се разглеждат от съдилищата,в които са били образувани ,*

Измененията вНПК Д.в бр.109 от 23.12.2008:

§37 „*неприключените наказателни дела, чиято подсъдност се променя се разглеждат от съдилищата,в които са образувани ,*

НПК/ отменен /

165

§2 ПЗР „Незавършените наказателни дела, подсъдността на които ес променя ,се разглеждат от съдилищата,в които са образувани преди влизането в сила на този кодекс”

Измененията в НПК /отменен/ Д.в бр.28/9.04.1982

§64 ПЗР Несвършените наказателни дела, подсъдността на които се променя се разглеждат от съдилищата в които са образувани

Измененията в НПК/отменен/ Д.в бр.64/8.08.1997

§73 ПЗР „Неприключените наказателни дела, чиято подсъдност се променя с този закон ,се разглеждат от съдилищата ,в които са образувани

Измененията в НПК /отмене/ Д.в бр. 70/06.09.1999

§248 ал.5 ПЗР „Заварените съдебни производства, чиято подсъдност се променя ,се довършват оп досегашните правила за подсъдност

Същото е с § 144 ал.1 от ПЗР от ЗИДНПК Д.в бр.50/30 май 2003 и § 51 от ПЗР на ЗИДНПК Д.в бр. 89/12 октомери 2004

Всички досегашни редакции стриктно са следвали принципа за предварителна яснота относно компетентния съд.Това е част от правото на справедлив съдебен процес по чл.6 от Конвенцията и то не може да се поставя в зависимост от това дали е започнало или не съдебното следствие ,защото такъв критерий е дискриминационен и подчертава изключителния характер на специализирания съд.

V.Относно противоречието на чл. 26а от ЗСВ с чл.117 ал.2 от Конституцията в контекста на чл.129 ал.1 от нея и чл.6 от Конвенцията

Съгласно чл.117 ал.2 от Конституцията: *Съдебната власт е независима. При осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона.*

Според чл. 129 ал.1 от Конституцията *Съдиите, прокурорите и следователите се назначават, повишават, понижават, преместват и освобождават от длъжност от Висшия съдебен съвет.*

Съгласно атакувания текст на чл.26а от ЗСВ членовете на Висшия съдебен съвет /ВСС/ предприемат необходимите действия за получаване на достъп до класифицирана информация. Член на Висшия съдебен съвет, който не е получил разрешение за достъп, не може да участва в заседанията, когато се обсъждат материали и документи, съдържащи класифицирана информация, и не се запознава с тях. Тези норми предопределят интервенция на изпълнителната власт/ проверяваща основанията за достъп до класифицирана информация и разрешаваща такъв/ в правомощията на Висшия съдебен съвет. По този начин съдебната власт става подвластна на изпълнителната, която чрез отказване на достъп може да елиминира един или повече членове на ВСС от решаването на кадрови или други съществени въпроси на съдебната власт.Сформирането на всеки орган на съдебната власт, попълване на състава му, освобождаване и назначаване на административни ръководители, както и всички актове по налагане на дисциплинарни наказания могат да бъдат осуетени по усмотрение на разрешаващите достъп до класифицирана информация. Отказът не подлежи на съдебен контрол и субективността в действията на органите на изпълнителната власт не може да бъде нито оценена , нито коригирана. Отделно от това процедурата по разрешаване на достъп и отказът на такъв могат да се превърнат в средство за упражняване на натиск върху членовете на

висшия кадрови орган на съдебната власт, което съставлява недопустимо вмешателство в неговата дейност и рефлектира върху правото на гражданите на достъп до независим и безпристрастен съд по чл.6 от Конвенцията.

106

VI .Относно противоречието на чл. 35 ал.3 ЗСВ с чл.130 от Конституцията

Съгласно чл. 130:

- (1) Висшият съдебен съвет се състои от 25 членове. Председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор са по право негови членове.
- (2) За членове на Висшия съдебен съвет, които не са негови членове по право, се избират юристи с високи професионални и нравствени качества, които имат най-малко петнадесетгодишен юридически стаж.
- (3) Единадесет от членовете на Висшия съдебен съвет се избират от Народното събрание и единадесет - от органите на съдебната власт.
- (4) Мандатът на избраните членове на Висшия съдебен съвет е пет години. Те не могат да бъдат преизбирани веднага след изтичане на този срок.
- (5) Заседанията на Висшия съдебен съвет се председателстват от министъра на правосъдието. Той не участва в гласуването.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Висшият съдебен съвет:
 1. назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност съдиите, прокурорите и следователите;
 2. налага дисциплинарните наказания понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите и следователите;
 3. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;
 4. приема проекта на бюджет на съдебната власт;
 5. определя обхвата и структурата на годишните доклади по чл. 84, т. 1б.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Висшият съдебен съвет изслушва и приема годишните доклади на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и на главния прокурор за прилагането на закона и за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи и ги внася в Народното събрание.
- (8) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) Мандатът на избран член на Висшия съдебен съвет се прекратява при:
 1. подаване на оставка;
 2. влязъл в сила съдебен акт за извършено престъпление;
 3. трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от една година;
 4. дисциплинарно освобождаване от длъжност или лишаване от право да упражнява юридически професия или дейност.
- (9) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) При прекратяване на мандата на избран член на Висшия съдебен съвет на негово място се избира друг от съответната квота, който довършва мандата.

ВСС е конституционен орган, чиито правомощия са детайлно определени в Конституцията. След като чл.130 от основния закон определя начина ,по който се избират членовете на ВСС ,извън онези, които са членове по право, то този начин на избор и въведеният ред за прекратяване на мандат не могат да бъдат подменени чрез механизъм за временно отстраняване на членове на ВСС по волята на част от останалите му членове . Недопустимо е ЗСВ да дописва Конституцията чрез създаване на процедура ,каквато самата Конституция не допуска.

VII.Относно противоконституционността на чл. 42 ал.2 ЗСВ с чл.132а от Конституцията и чл. 14 от Конвенцията

Съгласно чл.132а от Конституцията :

- 108
- (Нов - ДВ, бр. 12 от 2007 г.) (1) Към Висшия съдебен съвет се създава Инспекторат, който се състои от главен инспектор и десет инспектори.
- (2) Главният инспектор се избира от Народното събрание с мнозинство две трети от народните представители за срок от пет години.
- (3) Инспекторите се избират от Народното събрание за срок от четири години по реда на ал. 2.
- (4) Главният инспектор и инспекторите могат да бъдат избирани повторно, но не за два последователни мандата.
- (5) Бюджетът на Инспектората се приема от Народното събрание в рамките на бюджета на съдебната власт.
- (6) Инспекторатът проверява дейността на органите на съдебната власт, без да засяга независимостта на съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите при осъществяването на техните функции. Главният инспектор и инспекторите при осъществяване на функциите си са независими и се подчиняват само на закона.
- (7) Инспекторатът действа служебно, по инициатива на граждани, юридически лица или държавни органи, включително на съдии, прокурори и следователи.
- (8) Инспекторатът представя годишен доклад за дейността си на Висшия съдебен съвет.
- (9) Инспекторатът отправя сигнали, предложения и доклади до други държавни органи, включително и до компетентните органи на съдебната власт. Инспекторатът предоставя публично информация за дейността си.
- (10) Условията и редът за избиране и освобождаване на главния инспектор и на инспекторите, както и организацията и дейността на Инспектората се уреждат със закон.

Конституцията не съдържа изискване за това главният инспектор да бъде избран единствено от средата на **действащите** съдии, следователи или прокурори. Конституцията не поставя изискване инспектори да бъдат само лица, упражняващи изброените професии. Текстът е напълно дискриминационен не само към адвокатите и юрисконсултите, но и към бившите съдии, прокурори и следователи. Според него съдия от ВКС с над 30 годишен стаж, който към момента на избора работи като адвокат не отговаря на критериите за избор на главен инспектор, за разлика от следовател с 10-годишен стаж в окръжен следствен отдел.

Налице е противоречие чл. 132а от основния закон и чл.14 от Конвенцията .

VIII. Относно противоречието на чл. 171 ал.1 от ЗСВ с чл. 131 от Конституцията и чл.6 от Конвенцията

Съгласно чл.171 ал .1 от ЗСВ Висшият съдебен съвет приема решението за назначаване на административен ръководител или на негов заместник с **явно** гласуване и мнозинство повече от половината от членовете си. Този текст е в явно противоречие с нормата на чл. 131 от Конституцията ,който гласи :

Чл.131.(Изм. - ДВ, бр. 85 от 2003 г., бр. 12 от 2007 г.) Решенията на Висшия съдебен съвет за назначаване, повишаване, понижаване, преместване и освобождаване от длъжност на съдии, прокурори и следователи, както и предложенията, които той прави по чл. 129, ал. 2, се приемат с тайно гласуване.

Назначаването на административен ръководител на съд е назначаване в общия смисъл на понятието, употребено в текста на чл.131 от основния закон и вид повишаване. Тази процедура не може да се разграничи и подчини на различни процедурни изисквания от тези, предвидени по Конституция. Затова текстът е очевидно противоконституционен и поради това прилагането на явното гласуване води до сформирание на съдебен състав не в съответствие със закона, както изисква това чл.6 от Конвенцията . Прави впечатление и пълната неравнопоставеност в правомощията на ВСС, която текстът предвижда. Приложена буквално ,нормата предполага освобождаването на административен ръководител да става с предвиденото по Конституция тайно гласуване, а назначаването на нов- с явно. По този начин се

въвежда двоен стандарт, който дава възможност за извънституционален контрол и въздействие върху свободната воля на членовете на ВСС преди и по време на гласуването, както и за евентуален реванш след него.

108

IX. Заключение

„Асоциация за европейска интеграция и права на човека „ изразява убеждение, че специализацията на участниците в наказателното правосъдие не предполага и не налага създаването на специализирани структури, за които от законодателната уредба не става ясно в какво се специализират. Необходима е лична професионална специализация на участващите в наказателния процес, който факт е подчертан от Европейската комисия в доклада от 20 юли 2010 и са дадени следните препоръки : „*Да осъществи специализирани практически обучения и специализация на полицейските служби, прокурорите и съдиите за повишаване на тяхната експертиза и ефективност при работа по комплексни дела, в частност по отношение на икономически и финансови престъпления и организирана престъпност*”.

Очевидно е, че европейските наблюдатели поставят акцент върху повишаване на личната експертиза на магистратите и разследващите, а не върху създаването на уж специализирани структури от неспециализирани, но евентуално удобни съдии и прокурори. Ясно в доклада е подчертано убеждението, че проблем в наказателното производство е недостатъчната квалификация на полицията /вж. препоръка № 5 / което неминуемо рефлектира върху годността на събраните доказателства и качеството на прилаганите методи за разследване. Създаването на специализирани съдилища чрез атакуваните текстове не може да реши този есенциален проблем, но поставя с острота въпросите за независимостта и безпристрастността на така създадените структури и изначално залага неограничени възможности за нарушаване на конституционни и гарантирани от международните норми права.

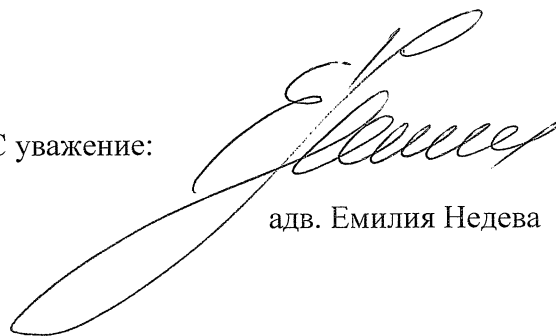
Поради изложеното, атакуваните текстове на НПК и ЗСВ следва да бъдат обявени за противоконституционни и несъответстващи на международните правозащитни норми.

Моля почитаемият Конституционен съд, да постанови решение, с което да уважи искането на 58-те народни представители за обявяване на противоконституционност и признаване на несъответствието с общопризнатите норми на международното право на оспорените текстове.

Прилагам пълномощно.

29 април 2011 г.
Пловдив

С уважение:

адв. Емилия Недева